

ДІЛО

ВІХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. шадн. 143322.
Адреса для телеграм:
«Діло», Львів.
Гол. Редактор приймає від
11—12 год. передполуднем
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно: в краю 450 зол.
За границею:
В Америці 1 долар, Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 750 ал., Німеччині 750 ал.,
Швейцарії 5 шв. фр., Чехо-
словацкій 20 ч. к., Румунії 150
лей, Болгарії 750 ал., Австрії
750 ал. — Зміна адреси 1 зол.

В СПРАВІ ОГолошеня
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Повінь.

Львів, 3. вересня 1927.

Коли на початку і в середині літа доходили до нас страшні, тривожні вісті про видів могутньої Міссісіпі в Америці, про хмарономи і нечуване знищення в Саксонії, про залив на німецькому Шлеську, про великі Волги, про землетрус в Пажестині, а опісля на Кримі і південній Україні, про бурі й елементарні нещастя, про революцію в природі майже в цілому світі, — то з почуттям полекші дивились ми на світ, деляючи надію, що хоч прикарпатська частина української землі буде збережена перед руйнувчою силою нестримної стихії. Бурі і гради і тут зробили досить значні шкоди. Одне в багатьох місцях згодом наступила поправа внаслідок гарної погоди, хоч і подекуди теж збрала помітні шкоди. Можна сказати, що у Львівщині після живих ситуацій зрештешлася, як не зовсім додатково, то щонайменше середньо — внаслідком навіщеної градом пошкоди Красне-Золочів-Тернопіль.

І саме тоді, коли здавалося, що така небезпека елементарних нещастя минула, саме тоді, коли бурхливий літ виходило вже в початки помірної золотистої осені, нашим громадянам до глибини потрясла страшна катастрофа. Зливні дощі останніх днів у супроводі бур та хмарономів спричинили катастрофічні впливи рік, внаслідок цього нечувана повінь широко розлилася в цілій південно-східній Галичині.

Могутні звали каламутних вод нестримно котяться з Карпат, з гірських збіч, грізними шумами віщуючи нещастя. Всі запори, які стояли на шляху грізному елементу, не вистояли зі стихійною силою, сім докрити руйну, нещастя і смерті. Каламутні буруни несуть зі собою вирвані дерева, копичі сіна, маси рухоме майно, зірвані дахи, а то й цілі хати, худобу, а нерідко й жертви в людях. Деревляні і залізні мости тріщать, подаються і падають, перед напором грізного элементу. А скотившись на доли, води розливаються широко долиною, заливаючи села і містечка, часто на рівні дахів. На горбах і височинах кочують десятки і сотні тисяч людей з дітьми, худобою і останками дорібок, під голим небом, серед холоду, дощу і негоди. Таким чином існує вже податний грунт для всіх пошестей, які призначено вандбаному санітарному стані нашої області зберуть нові жертви.

Всі ріки і річки, всі долини правого боку Дністра могутнім ревом спливають до моря, знищуючи і руйнуючи. Особливо люте Опрі, Стрий, Сана, Липиця, обі Бистриці, Прут і Черемош та їх приєднані Дністер, а на заході Сян. В станиславсько-му воєвідстві, Ядучи зі заходу на схід, навіщені повіні: Тур-Скопе, Стрий, Жидків, Долина, Калущ, Станиславів, Рогатин, Надворна, Богородчани, Товмач, Коломиї, Пеневжин, Косів, Снятин, Городище; у воєвідстві львівським: Самбір, Діска, Самбір, Перемишль і Дрогобич; у воєвідстві тернопільським: Березани, Бучач і Заліщики. Річка повінь охопила 24 східно-західні повіті, в одній тільки деякі частини і мизинці місцевості.

в інших цілій половині. Ціле Підкарпаття і Покуття апало жертвою несамопитної стихії. По тимчасовим, принагідним даним, зібраним прихашем, офіційно подають такі розміри повіні: в Скілщині вода залила 25 громад (шкоди неустійнені), в Жидачівщині 10 громад (шкоди 100.000 зол.), в Калущині 51 громад (шкоди 2.500.000 зол.), в Богородчанщині 8 громад (шкоди неустійнені), в Надвірнянщині 14 громад (шкоди неустійнені), в Товмачині 19 громад (шкоди 400.000 зол.), в Коломиїщині 15 громад (шкоди неустійнені), в Косівщині 20 громад (шкоди сягають грубих мільонів), у Снятинщині 6 громад (шкоди 500.000 зол.), в Городищині 9 громад (шкоди 400.000 зол.), в Станиславівщині 30 громад (шкоди неустійнені), в Стрийщині 40 громад (шкоди понад 2 міль. зол.), в Перемишчині 30 громад і т. д. 3 інших повітів бракує поки що навіть загально-поверхових відомостей. На всякий випадок можна вже на основі цих даних твердити, що повінь охопила понад 500 громад в широкому обемі і стільки ж у меншому, звушеному. Коли на одну громаду прийняти тільки 10.000 зол. шкоди для важче навіщених і 5.000 для обнятих меншими шкодами, то будемо мати 75 міль. шкід. Очевидно, прийнята нами норма для ознання шкоди є крайно мінімальна. В дійсності шкоди є далеко більші.

Ось так велика область нашої країни, не прийшовши ще до себе після воєнного знищення і недавнього голоду, знову найшла над пропастью, на краю беззахистності, нужди, голоду, руйни і пошестей. Ось так наше населення, яке недавно видобулося власними силами засобами з воєнних нор і землянок, знову остало без даху над головою, знову втратило весь до-

рібок і майно. До того ж безприкладне лихоліття навістило саме гірську і підкарпатсько-покутську область, себ-то найбільшій околиці, які й так рік-річно терпіли голод.

Що це: допуст божий, чи якась незабгнута пімста природи? Не будемо вдаватися в нетри метафізики, та без сумніву є тут і пімста природи. Мститься безжалісна природа на наші країни за вирубані ліси, за одверті з віків дерев гори. Безтямні і злобні люди, тупі, неосвічені і неграмотні, з якоюсь божевільною впертістю нищили ліси, вивозили дерево в далекі країни, в Англію, Францію і Голандію. А насідок того такий, що опаді і зливи зробилися обильніші і небезпечніші. Не маючи опору, води женуть нестримно на доли, торощать і нищать по дорозі все стрічне, ломлять запори і несуть зі собою безприкладну руйну. Кажуть, що найстарші люди не памятають такої стихійної повені і такого розміру руйни. За нужі тріхи важко покутує наше безневинне, неспричасне до лісової господарки населення.

Розміри катастрофи є просто безкраї. Десятки тисяч людей, старців, жінок і дітей вже сьогодні голодують. Уряд поки що кинув маленьку допомогу у висоті півтора мільона золотих. Є це крапля в морі нещастя. Та не знати ще, коли, в якій формі і в якому обемі та крапля дійде до рук нещасливців. А розміри катастрофи не зменшуються, тільки розростаються. Поміч мусить бути негайна і велика, переходною і тривалою характеру. Наше населення в безпросвітній нужді. Не сміємо відвертатися від нещасливців. Мусимо також зі свого боку старатися опанувати нещастя. Є це наш основний обов'язок як людей, як співжителів одної країни, як членів одної нації.

Конгрес національностей в Женеві.

(Від 22—24. серпня 1927.)

1. Загальна характеристика конгресу.

Думка про створення організації поневоленних національностей в Європі прибрала реальні форми з весною і літом 1925. Після конгресу Міжн. Унії Товариств Ліги Націй у Варшаві, в липні 1925, запрохав д-р Евальд Аменде, естонський німець, присутніх тоді на конгресі представників поневоленних національностей на нараду, щоби обговорити програму першого конгресу національностей, який мав відбутися осіню 1925 в Женеві. Д-р Аменде виступив тоді з дуже обмеженою програмою праці конгресу, мотивуючи це труднощами акції поневоленних народів на міжнародній арені. Ця програма спиралася на існуючий порядок і усталених міжнародних договорів державних границях в Європі і не виходила поза домагання національно-культурної автономії для меншостей в існуючих державах. Присутні на тій нараді представники українського і білоруського населення в Польщі вказували з свого боку на потребу створення такої міжнародної організації поневоленних народів в Європі, з окрема представникам великих відомів українського і білоруського населення під Польщею, якого со-

літні змагання йшли далеко поза рамки трактатів про охорону національних меншостей і проєктованої програми конгресу. Не зважаючи на уваги і перестороги українських і білоруських представників, організатори конгресу пішли по лінії найменшого опору і скликали перший конгрес на згаданий вже вузькій п'ятформі, виключуючи тим самим можливість участі в ньому представників українського і білоруського населення під Польщею, до яких прилучилися опісля і представники литовців. — Що більше! — програма першого конгресу виключала можливість обговорення справи положення національних меншостей в поодиноких державах і обмежувала дискусію виключно до теоретичних питань і скликала до теоретичних питань конгресу дати перевагу в управі конгресу представникам тих національних меншостей, які в невеликому числі жили серед пануючого населення, і вуть серед пануючого населення не важко яких політичних змагань обов'язуючих заповідати в границях обов'язуючих міжнародних трактатів про охорону меншостей. Таким чином організація першого, а опісля другого конгресу зорганізованих національностей в Женеві, пішла шляхом зольності супроти пануючих держав

Пошукується співробітників до рентгенового підприємства, фабрики середньої першої загальної потреби, якого в нас нема, з капіталом 50 проп. до 25 тисяч доларів. Інженери, техніки, агрономи, промисловці, купці і книговоди можуть притім зайняти добре платні посади. Зголошення з запитами слати з долученням 20 сот. значком на відповід до Вл. В. Генсєського для М. І. ОМ, Львів вул. Янів-385
ска ч. 31. 2-2

і не дала змоги українській, білоруській і литовській делегації з Польщі взяти активної участі в працях конгресу. Ця організація мала вже в своїй основі хибні, які скорше чи пізніше мусили довести до кризи. Поминення в організації найчисленніших груп поневоленних народів вирішувало неминучо дальшу долю організації. А її криза наступила багато скорше, як можна було надіятися з ходу нарад першого і другого конгресу.

II. Українська справа на III-му конгресі.

Українська, білоруська і литовська група з Польщі відбула в дні 1. серпня п. р. спільну нараду і вислала в дні 3. серпня п. р. письмо до президії конгресу з умовами, під якими вона могла би співпрацювати на конгресі в Женеві. Умовини ті спиралися на декларації, які зложили згадані групи, на конгресах в 1925 і 1926 р. і вимагали:

- 1) допущення заяви, що участь в конгресі згаданих груп не означає зречення національно-політичних змагань української, білоруської і литовської нації і їх права на самоозначення;
- 2) поширення дискусійних рамок конгресу, які допускають тільки теоретичні міркування про охорону меншостей, на справу усунення надужит і протизаконностей у відношенні до поневоленних народів у поодиноких державах Європи;
- 3) усунення вимоги зольності національних меншостей супроти пануючих держав, яку зазначувало в дискусіях на першому і другому конгресі;
- 4) допущення двох представників згаданих груп до президії Конгресу.

Над поданими вище умовами української, білоруської і литовської групи радила президія і гремія конгресу в неділю 21. серпня п. р. до білої ночі. До цього прийшла ще справа прийняття фризів з Німеччини, які наїшли собі протекторів серед членів польської делегації в Німеччині. Президія конгресу схвалювала прийняти умовини, які поставила українська, білоруська і литовська група з Польщі. Однак гремія конгресу, до якої входять по одному представникові кожної національності, не була в силі розв'язати справи прийняття нових членів і рішила виторгнути наперед статут, на якого основі зможуть наступити прийняття нових груп. До часу прийняття статуту справу прийняття нових груп відложено, а українську і білоруську делегацію (ли-тиську і білоруську делегацію) не насилали тим разом претоніи не насилали до участі в статуті в характері обсерваторів. В тому напрямі зложив записку президент конгресу д-р Вільфран у своїй промові при відкритті конгресу і тим самим чиним рішенням в справі разом не могла рішитися у прийняття умовин, поставлених українською, білоруською і литовською групами з Польщі. І справу відложила. — Означе на відложка

мало дуже прикрити наслідки не тільки для III. конгресу, але і для дальшого існування організації, яка при відповідному веденні могла приносити великі користи поневоленним народам.

Головний завдання, що в деяких вистах в конгресу (напр. д-ра Райха у „Хнілі“) неправильно подано, що української групи не прийнято на конгресі. Українська, білоруська і литовська група була запрошена до участі на всі три конгреси національностей в Женеві, однак ті групи поставили зі свого боку умови, під якими вони могли би взяти активну участь в конгресі. На III-му конгресі не йшло про прийняття чи неприйняття української групи, а тільки про прийняття умови цієї групи щодо її участі в конгресі.

III. Народи і криза III. конгресу.

Після відкриття д-ром Вільфамом конгресу, слідували промови поодиноких членів президії. — Зпоміж тих промов найбільшим духом звольності супроти пануючих держав була обвіяна промова німецького делегата з Латыї д-ра Шімана. Після промов наступили теоретичні реферати, устійнені порядком наради, поданим вже в „Ділі“. Практичних вказівок для розв'язання важкої проблеми поневолених народів в рефератах не подано і ця обставина знеохочувала численних делегатів до конгресу. В нарадках поодиноких держав представники поневолених народів мають далеко більшу свободу в обговорюванні справ нації, як на конгресі самих поневолених. Це аномалія, яку відчували важко присутні делегати, а яку підносили і деякі обсерватори, що стежать за рухом поневолених. Бож яке завдання може мати організація поневолених? Теоретичні відшування про охорону національних меншостей були і на інших міжнародних конгресах, і вони нічого практичного поневоленим досі не дали. Конгрес поневолених може мати за завдання знайти спільний практичний шлях і спільну мову для всіх поневолених, які даремно шукають охорони в існуючій міжнародній організації.

Не вважаючи однак на намагання президії і секретаріату конгресу зберегти добру марку звольності супроти пануючих держав, прийшло на конгресі до країв саме з боку тих, яким управа конгресу найбільше йшла на руку. Кризу викликали поляки з Німеччини, видивляючи другого дня конгресу зовсім несподівано вдруге справу прийняття фрізів з Німеччини, яких німці не хотять признати національною меншістю. Підчас бенкету в готелі „Les Bergues“ в дні 23. серпня ц. р., окол 12 години в ніч польська делегація зажадала негайно скликати

президію в справі вирішення прийняття фрізів. Цікаво зазначити, що на засіданні Президії і гremium в дні 21. серпня ц. р. поляки погодилися на відложення цієї справи. Президія під напором поляків відбула засідання, яке тривало до год. 3-ої в ніч і отагожчо вирішила вдруге відложити справу прийняття фрізів. В привиду цього вирішення аломин д-р Качмарек іменем польської делегації, в останній дні конгресу, протестуючи заяву і разом з представниками національних меншостей Німеччини, до яких прилучились також поляки з інших держав, опустив сядо наради. Нема сумніву, що польська делегація використала справу фрізів тільки для демонстрації проти конгресу і що ця демонстрація мала закулісовий підклад. Однак поляки через сесію зробили мимохіть велику прислугу справі поневолених. Демонстрація поляків дала найкращий доказ Президії і організаторам конгресу, що дотеперішня організація і програма конгресу спирається на дуже слабких основах і що політика опортунізму супроти пануючих не йде по лінії інтересів поневолених народів. Не вважаючи на демонстрацію поляків, думка про необхідність існування міжнародної організації поневолених — при цілковитому

легковаженні справи їх охорони офіційною Лігою Націй — в загальному серед представників поневолених народів, які абсолютно масово заселяють свою національну територію. Проблема тих народів в переважній і вона мусить бути вирішена в інтересі міжнародної справедливості і європейського миру. Відсутність українців, білорусинів і литовців з Польщі в працях конгресу потягнула за собою абстиненцію на конгресі в цьому році німців з Чехословаччини, які переходять внутрішню кризу у себе в краю. Секретаріат конгресу повинен взяти під серйозну увагу події, які зайшли на останньому конгресі і з більшим розумінням повести дальшу справу організації поневолених. Інакше дотеперішня організація розпадеться, щоб лишити місце новій організації поневолених. Від сили і значіння цієї організації в значній мірі залежатиме дальша доля поневолених народів в Європі, яких положення стається з кожним днем гірше і по-важно загрожує мирові в Європі. Однак, щоб створити сильну організацію, слід знайти спільний шлях і спільну мову для всіх поневолених і в тому напрямі організатори конгресу повинні повести свою дальшу працю.

Д-р Ол. Марітчек.

Сільсько-хліборобська вистава в Стрию.

Черговий обов'язок українського громадянства.

Знову дозріла на стрийським Підгір'ю думка великого господарського значіння! В 1908-му році славно пройшла в Стрию перша українська хліборобська вистава. Цього року, від 25. вересня до 2. жовтня, відбувається в Стрию друга українська сільсько-хліборобська вистава.

Найживіша з усіх філій, стрийська філія „Сільського Господаря“, чільний в цілому краю „Повітовий Союз Кооператив“ у Стрию і тісно зв'язаний зі Стриєм, з дня на день ростучий „Молодарський Союз“ здійснюють цього року цей гордий проєкт української господарської праці на Підгір'ю.

Чимало змін бачимо в ділянці нашого господарського життя від 1908 року. Зруйноване війною українське село від багатьох літ є поза межами благодатей державної аграрної опіки, земельна реформа його не торкається, про його повоєнну відбудову ніякі уряди не дбали, кредит — окрім лихварського — для нього не існує, ніодної державної господарської школи для нього не урухомлено, старе українське господарське товариство „Сільський Господар“ полишене собі самому, як і все наше

хліборобство. Донедавна стиснене ножицями убийчих цін за хліборобський продукт і фабричний товар, придавлене безліччю нових податків і данин, українське село само себе відбудовує, власними силами ставить свої кооперативні фортеці проти готівкової і товарової лихви, удержує свою господарську школу „Просвіти“ в Миловані і заки побачить на своїй рідній землі свою знамениту подебрадську Господарську Академію, само удержує агрономів і молочарських техніків при своїх хліборобських організаціях.

Серед найприкріших умов — яке життєздатне завзяття!

Щоби цю живлову туїсть наглядно пізнати, щоби на підставі дійсного його образу зложити плян дальшої праці, вище названі стрийські господарські установи рішилися уладити цього року другу українську сільсько-господарську виставу в Стрию. І заповідається оця вистава напричуд гарно. Села пришлють свої рости і годівельні експонати, „Маслосоюз“ ладить великий перегляд всієї української молочарської продукції, буде чимало госп. машин і дуже гарний відділ домаш-

нього промислу. Госп. Академія в Подєбрадах і всі краєві центральні беруть теж участь у виставі.

Яке це діло важке, знаємо всі. В які болючі струни інтересу чутих воно вдаряє, найкраще видно з цього, що львівське „Towarzystwo Gospodarskie Wsch. Małopolski“ в три тижні по проголошенні нашої вистави в Стрию заповніло в цім самім місті і в цім самім часі свою „вояудзку“ виставу! Ясно, що метою цієї другої вистави є затерти враження і значіння української хліборобської вистави.

При цьому не обійшлося без хитрих лисячих ходів з одного і робської нікчемності з другого боку. Коли ніяким чином не вдалося притягнути українських організацій (які вже зголосили і пустили в рух свою виставу) до ідеї уладити одну спільну виставу в Стрию, „T. Gosp. Wsch. Małopolski“ оголосило, що ним разом уладжує в Стрию свою виставу спільну з бл. п. нечистим виставом вшехпольської Альрауні, т. зв. „Рольничим Союзом“. І найшлася людина: о. Яворський з Рудини, о. Калинюк з Пісочної, пан дідиць Ташовницький з Довголуки, радник Величко зі Стрия і двоє таки сільських підданих у панській комітеті. В цілім краю відомо, що живого „Рольничого Союзу“ нема, що це формальна фікція не господарська, але вшехпольсько-політична. Таким чином і при цій нагоді опановане вшехпольським „Tow. Gosp. Wsch. Małopolski“ „зафундувало“ собі з податковій хліборобській гроші, видані йому на виставу міністерством рільництва, московсько-вшехпольську комедію.

Стара пісенька і сильно спізнена. Ніякі такі ходи вже не захищать живлого українського господарського руху! Своїми власними силами послідовно закріплюємо себе економічно на рідній землі і стрийська вистава докаже всім крицеву силу наших господарських зусиль.

Все-ж таки виступ „Towarzystwa Gospodarskiego“ в Стрию не може пройти безслідно. Українська стрийська вистава є окружною виставою, але всі наші господарські організації, всі взірцеві варстати практичної хліборобської праці (особливо в області ростиної та годівельної продукції), всі ремісничі та продукційні заведення в краю повинні у відповідь на цей більше політичний, ніж господарський протинаступ відповісти якнайбільшою участю в українській виставі плодами своєї праці і масовими прогулками.

Засвідчити і в принагіднім стрийським перегоні рідну силу і безоглядну нашу життєздатність, випробовану серед найлютіших завирюх, є нашим черговим обов'язком.

БОРИС ПІЛЬНЯК.

Оповідання Непогашеного Місяця.

Гаврілов спокійно ввійшов до кімнати, в доглядочку, мовчки вклонився професорам і підійшов до стола. Заломив на спину руки навхрест та глядів крізь вікно на заріччя. Друга доглядачка принесла на гачку кипучий стерилізатор із інструментами, — довгу нікелеву коробку.

Лозовський пошеки спитав Кокосова:

— Почнемо, Павле Явловичу?

— Гаразд, — відповів Кокосов.

І професори пішли мивати — ще раз і ще раз — руки, поливати їх субліматом та смарувати йодом. Хлороформатор перевіряв маску та догорінувся своїм руркам.

— Товаришу Гаврілов, почнемо, — сказав Лозовський.

— Положиться, будь ласка, на стіл. Капці скиньте.

Гаврілов подивився на доглядачку і трохи збентежений смикнув за сорочку, — вона ж собі поглинула на Гаврілова як на річ і вомікнулася, як усміхалася до дитини. Гаврілов сів на стіл, скинув один патинок, потім другий, і пивидким рухом ляг на стіл, поправив під головою підкладку і заглянув очі. Тоді швидко, примично і влучно доглядачка стягнула ремінь на ногах і прикутила людину до стола. Хлороформатор поклав на очі бинчиком, рамастих мис і уста ва-

зеліною, наложив на обличчя маску, взяв хворого за руку, щоби послухати живчик, і полив маску хлороформом. По кімнаті розвіявся солодкий, задущий запах.

Хлороформатор записав пору, коли почалася операція. Професори мовчки відійшли під вікно. Сестра почала шипцями вишарпувати і розкладати на виласованому серпанку ножки, ялові серветки, затискачі, кохери, пинтики, ігли й шовки. Хлороформатор підливав хлороформ. У кімнаті заласла тишина. Тоді недужий покрив голову і застогнав.

— Не маю чим дихати, зніміть пов'язку, — сказав Гаврілов.

— Трошки терпеливості, будь ласка, — відповів хлороформатор.

За кілька хвилин недужий заспівав і заговорив:

— Леда на Волаї з весною прорвались, у тебе мій милый я закохалася, — проспівав командир і прошепотів: — а ти спи, спи, спи... — Замок, та по хвилині промовив суворо: — А деревного кислю більше не давай мені, перелісь, це не „дом-іль-фо“. — Знову замоук і знову крикнув, гостро, так, як мабуть кричав серед боїв: „Не відступати! Амі кроку! Розстріляй! Альошка, брате! Женемо стрімголов і землі вже під ногами не видно. Я все тямлю. Тепер я знаю, що це таке революція, яка це сила. І не страшно мені смерть. — І знову заспівав: — За Уралом живе тесла, золотий мій, золотий... — Як почувате себе? Чи не хочеться вам спати? — тихо спитав Гаврілова хлороформатор.

І Гаврілов відповів звичайним тоном, лише теж тихим-то, що закоханий

— Нічого особливого, тільки дихати важко.

— Ще трошки терпеливості, будь ласка, — сказав хлороформатор і знову налив хлороформу.

Кокосов турботливо зиркнув на годинник, схилився над „історією недуги“ і ще раз прочитав її.

Бувають організми, які почуватимуть дразливу відповідність на ті чи інші наркотики. Гаврілова засипляли вже двадцять сім хвилин.

Кокосов покликав молодшого асистента і підставив йому своє обличчя, щоби він поправив йому окуляри на носі. Хлороформатор стурбовано прошепотів до Лозовського:

— А може кинуть хлороформ і попробувати етеру?

Лозовський відповів:

— Стрібеємо ще хлороформу. Коли не піддається відложити операції. Незручно.

Кокосов суворо глянув довкола і заклопотано спустив зір. Хлороформатор знову налив хлороформу. Професори мовчали.

Остаточо Гаврілов заснув після сорока семи хвилин. Тоді професори в останню спертю втерли собі руки. Доглядачка відирала Гаврілову живіт, показавшись худі ребра та запале черво.

Після операції — підгуздну ямку — професор Кокосов витер широкими пасмами спиртом, бевзливо я йодом. Сестра подала простирала, щоби ними прикрити Гаврілову ногу й голову. На руки професора Лозовського виліла сестра шів бальзаму.

(Продовження буде.)

Страшна катастрофа повеней в Косівщині.

Вночі в 30. на 31. серпня 1927 р. катастрофа вода в Білім і Чорнім річках, внаслідок о-
рохавих хмар, бо рівень води в
річках був майже нормальний.
Вода вразом і забирила по до-
рогах хати разом з людьми, позри-
ли жості і понизила дороги, а
грунти в сіножати, поло-
вину над рікою, перемінила в шу-
вину. Тепер їде ними русло

Черемош над Черемошем доліш-
ше Кут залила вода ціло-
ю. Дотеперішнім відомостям, ли-
тературі громад неяснісінько позри-
ли жості, понизження доріг і по-
низження телеграфічних стовпів пе-
решче 22 жертви в лю-
ди. Число очевидно значно ви-
ше. Матеріальні шкоди необчи-
слимі і наразі навіть у приближен-
ні їх подати.

Як повідомляють очевидці, то вода
підняла хати разом з людьми, а
в деяких хатах навіть стояли на
горіх димлях. Повінь, як ка-
жуть, забрала також церкву в Бер-
дичівці. У Ковпівці вода на-
висла через вікна в хату до хати
Оршуків і забрала хату ра-
зом з цілою родиною. Вратувалась
тільки майстарша донька Оршуків
в той спосіб, що ско-
рилась до сусідньої кімнати і
втікла протинними дверми.
Скільки, як в хату вода, зло-
жила на вербу і це її спасло, як
обставина, що обі в критич-
ній хвилині не спали.

В Устечках повінь забрала дім,
в який виставив постерунок держав-
ний разом з одним посте-
рунком, який по дорозі стріляв,
виставив помічника, якої, очевидно,
не міг йому дати.

В Кутах вода забрала м. ін. цілу
родину.

Вночі вночі здохли обох Чер-
емошів, знищених піль і сіножа-
ти забраного водою і знищено-
го добуток не счислити.
Вода з вологих над Черемо-
шем хат утікала в однім білім,
в іншій, як хто вчас пробудився.
Вночі вночі не було навіть бесід
і вночі вночі може рахуватися той,
який урятувати своє життя

Тільки людей без даху над голо-
вою, без найкращого убрання
і вночі вночі!

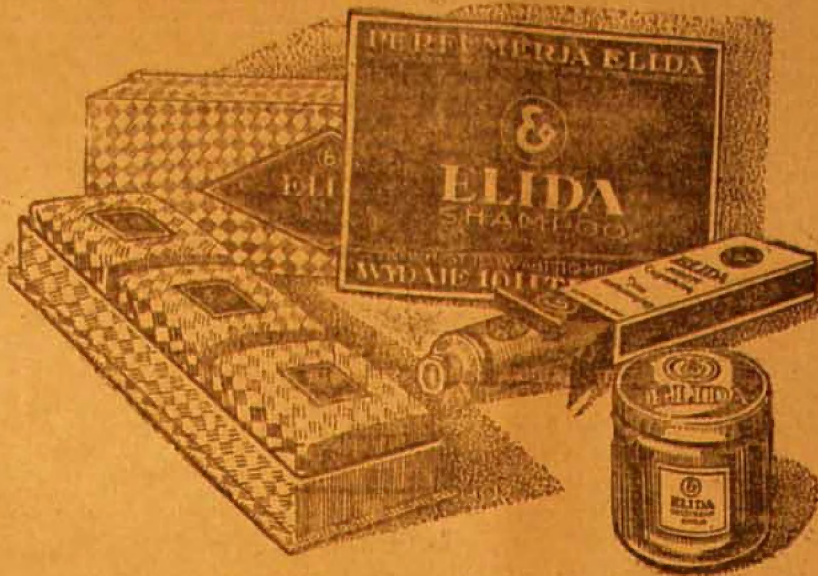
Такої страшної катастрофи і в
історії українських розмірах Косів-
щині не пам'ятає.

В українській ділі до української шко-
ли. Хто може таку річку школу і поси-
лу дитини до чужої школи, — той во-
не школи дитини і української нації!

Вибірчі висліди. ТУРЧАНЩИНА.

Вибірчі висліди про висліди громадських
виборів: 1) Хачів: 16 українців (між
них 10 учителів). 2) Соколяки:
1 українців, 2 поляки. 3) Смо-
ляки: 1 українців. 4) Риплики: 16 укра-
їнців (у них 10 учителів, 10 школярів). 5) Мельники: 13 українців,
4 поляки. 6) Висоцькі: 18 українців,
4 поляки. 7) Кіндрів:
1 українців. 8) Радичі: 11 українців,
1 поляк. 9) Бельки: 23 українців, 1 жид.
10) Лехівка: 16 українців.
11) Горі: 16 українців (у тому
числі 1 учитель). 12) Ісак: 23
українців, 1 жид (між вибраними є о. І.
Ісак). 13) Турчанівка: 12 українців
(у них 10 учителів), 4 жиди.
14) Мельники: 16 українців (у них
10 учителів), 6 жиди. Усі укра-
їнці на національній платформі.
15) Турчанівка, Яворів, Волосинка
і Яворів. 16) Турчанівка і Яворів. 17) Яворів.
18) Яворів. 19) Яворів. 20) Яворів.

Elida це дорога до краси!

ELIDA

SAVON IDEAL / GOLDCREAM CITRON
КРЕМ ЩО ГОДИНИ / SHAMPOO

З приводу катастрофальних повеней.

Під увагу філіям „Сільського Господаря“.

Майже ціла Сх. Галичина пере-
живає рік за роком щораз більші
елементарні катастрофи. Нема май-
же місяця в році, щоб не прихо-
дили тривожні вісті про нові й нові
виливні рік. Ось ще не затерлися
слідки весняних повеней, що пони-
жили весняні засіви, а вже перед
жнивними мали ми тучі з градобит-
тям та повенями, а востаннє знов
ізза жахливих повеней і виливів рік
найшлося ціле Підкарпаття під во-
дою.

Немаю під рукою виказів усіх до-
теперішніх шкід у Сх. Галичині.
Вистане подати, що на терені одно-
го лиш львівського воевідства ви-
сота урядово стверджених цього-
річних шкід на самих полях вино-
сить понад 13 мільонів золотих, без
врахування цих останніх з наших
такі днів. Як на цій основі схочемо
зобразити собі приблизні шкоди на
просторі цілої Сх. Галичини, то
можна прийняти, що школи ці дохо-
дять до 50 мільонів золотих. А які
високі останні — збагнути нині
годи.

Де вина? Безумовно першу вину
поносить влада. Дикі, розгукані
струї рік і потоків не знають нині
руки влади, яка має обов'язок ріки
регулювати, мости та дороги пона-
правляти, а тимчасом навіть те, що
було за Австрії зрегульоване — ни-
нї знищене. Тож не диво, що кож-
ний більший дощ викликає у нас
повені, яких минулими роками не
було. Землі, доведені колись до
культури, замулюються, дичіють.
Річки, зруйновані в попередніх
роках безглуздою політикою ни-
щення річкових вартостей, не в силі
нині навіть думати про поборюван-
ня лиха власним коштом.

На всі ці нещастя приходить вла-
да зі смішно малою грошевою до-
помогою на засіви, чи поживу, яка
є краплею в морі шкід, а нічим не
спинить будучих.

Ось львівське воевідство на уря-
дову оцінку минулих щогорічних
шкід на суму 13 мільонів зол. і на
жадання допомоги на півтора міль-
она — дістає з міністерства ріль-
ництва на удрелення кредиту потр-

півним 400.000 зол., а що остало
ще 35.000 зол. невичерпаних з ве-
сняного пересівового кредиту, во-
евідство розпоряджає нині на все
те квотою 435.000 зол. кредиту,
який треба звернути вже з кінцем
28. березня 1928 р. з 5 зл. 6 від-
сотками і то лиш на засіви! Не ви-
щими допомагами розпоряджають
і інші воевідства. Ще приходить
одна допомога, а то розпорядок
міністерства скарбу про відложення
сплати податків і податкових кар
для тих, які потерпіли шкоди на
вище 40 відсотків зборів і то ви-
разно тільки відложення, а не да-
рування.

Про інші допомоги і говорити не
годиться. Львівський воевідський
комітет розділив у дні 31. серпня
ц. р. згадану квоту 435.000 зол. на
повіті Сх. Галичини ось так: 1) Бі-
брка, знищених 2723 га, шкода
на квоту 540.000 зол., приділено
10.000 зол. 2) Березів, звіти з двох
катастроф не докладали, приділено
24.000 зол. 3) Добромиль, знище-
них 2527 га на квоту 323.000 зол.,
приділено 20.000 зол. 4) Дрогоби-
ч, знищених 1637 га на 558.697 зол.,
приділено 15.000 зол. 5) Городок,
знищено 8833 га на 2.662.615 зол.,
приділено 40.000 зол. 6) Ярослав,
нема докладних даних, приділено
20.000 зол. 7) Яворів, нема доклад-
них даних, приділено 10.000 зол.
8) Ліско, знищених 386 га на 40.560
зол., приділено 3.000 зол. 9) Львів,
знищених 10.349 га на 1.440.810
зол., приділено 40.000 зол. 10) Ніс-
ко, знищених 4331 га на 313.000
зол., приділено 22.000 зол. 11) Пе-
ремишль, знищених 5448 га на
1.000.000 зол., приділено 45.000 зол.
12) Переволок, знищених 1574 га
на 96.500 зол., приділено 5.000 зол.
13) Рава Руська, знищених 1345 га
на 80.000 зол., приділено 5.000 зол.
14) Рудки, знищених 310 га на
28.350 зол., приділено 5.000 зол.
15) Самбір, знищених 7381 га на
981.785 зол., приділено 25.000 зол.
16) Сянік, знищених 1015 га на
149.300 зол., приділено 15.000 зол.
17) Сокаль, знищених 450 га на
29.756 зол., приділено 5.000 зол.

18) Старий Сабір, знищених 1395
га на 742.500 зол., приділено 10.000
зол. 19) Жовква, знищених 2592 га
на 65.000 зол., приділено 10.000 зол.
20) Кольбушова, 15.000 зол. 21)
Коросно 6.000 зол. 22) Ланцут 5.000
зол. 23) Рясів 30.000 зол. 24) Стри-
жів 20.000 зол. 25) Тарнів 30.000 зол.

Зі всіх повітів львівського вое-
відства одинокі Любачів і Мости-
ська не предложили ніяких виказів
шкід і нічого не домагаються, хоча
і цих повітів не минули удари.

Крім цього воевідський комітет
ухвалив внести побажання, щоб
назначений міністерством речинець
платності кредитів міністерство пе-
реклало на пізну осінь 1928 р. За-
чуваємо, що на потерпілих від
теперішніх виливів міністерство
призначило всього пів мільона зол.

Дуже прикре є становище відпо-
ручника „Сільського Господаря“
на таких засіданнях воевідського
допомогового комітету, а це з двох
причин. Серед поважного числа
представників польських організа-
цій фігурує одинокий представник
українських, а то „Сільського Го-
сподаря“, хоч безумовно крім ньо-
го повинні бути ще відпоручники
„Центросоюзу“, „Ревізійного Со-
юзу“, „Центробанку“ та інші пред-
ставники українських сільсько-го-
сподарських організацій. Цей оди-
нокий український відпоручник бу-
ває засипуваний контраргументами,
як це було на засіданні в дні 31. 8.
ц. р., що — мовляв — не треба де-
розділу кредитів ще й української
централа, в цьому випадку „Центро-
банку“, а вистане централна каса
Стефчика, бо ізза цього спізниться
розділ, бо цим вводиться політику
і такі інші нестійні й несмачні аргу-
менти, так, що найкращі інтенції
українського відпоручника для до-
помоги населенню присутні члени
зводять до боротьби за щось ціл-
ком інше. — А друге: червоніта
треба зі стиду, що „Сільський Го-
сподар“ відноситься зі зазвирями й
обіжниками, а також у часописах
до краю, щоб прислано хоч ко-
роткі звіти зі шкід (або телеграфіч-
ні чи навіть телефонічні вісті, як
уже писати не хочеться), а на це
дістане кільканадцять звідомлень,
так, що на засіданнях годі поставити
висіски, бо нема фактичних мате-
ріалів. Ще гірше й сумніше, як ре-
ферент влади скаже, що філії „Сіль-
ського Господаря“ не проваляють
ніякої діяльності, тож нема кого
запрошувати на засідання повіто-
вих комітетів при старостах... Не
все воно згідне з правдою, бо деякі
старости, прим. львівський старо-
ста, цілком не покликають до ко-
мітету відпоручників філії „Сіль-
ського Господаря“, та в багатьох
випадках це, на жаль, правда.

Згаданий вище кредит на львів-
ське воевідство будуть розділювати
після ухвали комітету Централна
каса Стефчика і Центробанк через
свої повітові організації з тим, що
про ключ мають рішати повітові
комітети при старостах. Ясне, що
річю наших повітових організацій
постаратися увіяти в повітові ко-
мітети і подати за справедливий
розділ. В разі відмови староста
треба найкоротшою дорогою від-
нести до централі „Сільського Го-
сподаря“ з представленнями справ
та зі зажаданнями до воевідства.

Про це, як розділено кредити в
інших воевідствах, зовуть відпо-
ручники „Сільського Господаря“
при цих воевідських комітетах по-
дати ближчі відомості.

Щож до останньої катастрофи
на Підкарпатті, було би вказаним,
щоби філії „Сільського Господаря“
цілого краю подбали про збирання
допомоги потерпілим. Зокрема
філії „С. Г.“ в підкарпатських по-
вітах повинні доложити всіх ста-
рань, щоби допомога українських
комітетів та влади хоч частинно
покрила величезні втрати нашого
населення з причини найновіших
катастрофальних повеней.

М.Творило.

Виборчі зловживання.

ЛІСЕЧЧИНА.

Село Жураки — це одне з нечисленних сіл ліського повіту, де громадяни виявили неабияку активність і арістотелі при виборах до громадської ради. Немала заслуга в тім пароху о. Михайлу Паславському з Лютовиска, який у відповідну хвилину прочитав і об'яснив громадянам акти наших єпископів про важливість громадських виборів і в комуністичній потребі була помічниця своїми порадами. Вибори в тому селі відбулися під знаком боротьби всіх чесних елементів з клякою, павукою і в громаді під проводом наказаного віста Федя Баєсарба. На довірчій переліборчій нараді вибрано комітет, який мав припинити всі неправильності у часі виборів. Побачили в Баєсарбі, а саме Жовтисі, що не мігше їм до довгого панування в селі, тому всім можливими шахрайськими способами старалися не дати собі вирвати влади з рук і в тій цілі уложили лісту, вписуючи осіб, що або вже давно на другому світі, або в селі нікому непані; до рекл. комісії вибрали себе самих і в той спосіб, що лісту в часі рекламного періоду або переходива в куфрі, або забирали зі собою всюди там, де мав потребу їти, або просто в папашиний і об'яснювальний спосіб старався позбутися громади з грим. канцелярії. Внесено з того приводу рекламну старосту відкинуло, бо, мовляв... *Dochodzenia wykazy co innego*. Побачили люди, що Баєсарба мають поміч у влади їмущих і що при виборах можуть ті надумити подвійність, тому на визначені для 25. і 26. липня ц. р. вибори власним коштом спровадили делегата староства, віруючи, що хоч в частині не дійде до надумити Баєсарба і що врешті властиві усувають тих махерів та віддати провід села, що розпоряджає великим майном, а рука людей чесних. Показалося інакше. Закон і припис тут не істнували. Сам командант державної поліції в Лютовисках, який прибув для держання порядку, показався просто сторонником з хосен кліки. Перед виборчим льокалом і в його присутності родина Баєсарбів і їх заступники вибирали насильно картки нашим виборчим з рук та грозили, щоб ніхто не важився на нашу лісту голосувати. Колиж звернено присутньому командантові на це увагу, то він відповів: *„Onisobie o dziwkach, o pogodzie mowia, zate namich ludoch za drobnotch arestowal i zamkinal. Cей сам командант сповідав рівночасно функцію члена виборчої комісії, перерізував лісту і викликавав виборців, перевіряв виборчі повноваження, грозив при тому еллім виборчим, що до криміналу підуць за такі повноваження, а відтак перераховував картки. Делегат староства дивився на це байдужим оком. Ропю, і то немалу, грали при виборах горіпка. З кишень членів виборчої комісії в часі урядування виставляли фляшки з горілкою. В сусідній кімнаті були перекуски. Щоб деже можна робити шахрайства, вжито за урну звичайну миску, так, що картки голосуючих лежали під столом, (бо наші виборчі голосували картками, а кліка Баєсарбів і їх заступники устно). Щойно піаніли, коли побачили, що їм іде але, а зачали й Баєсарба голосувати картками, виготовляючи їх собі в сусідній хаті, яких 10 кроків віддаленої від виб. льокалу, щоб в такий спосіб легше робити шахрайства при обчислюванні голосів. Прихвостники баєсарбівської кліки голосували по два рази, а в 4-й раз по три рази. Щоб за всяку ціну виграти, заключили угоду в жидами, якім за це дали 5 радних, кот у селі є всього 6 жидівських родин. При допомозі тих жидів, командант держ. пол. і всяких надумити пошастилося баєсарбівській кліці вибрати в нашому чисто українському селі напіджидівську раду. Проти виборчого акту внесено протест, в яким піднесено між іншим надумити влади командантом держ. пол. в Лютовисках, який, щоб себе з того вибачити перед власними, арав по внесенню протесту закликав до себе підписався на протесті, списав акції протоколів та терорнує, що всі подасть до суду за *oszczetstwo*, в рівночасно списав по поданні свій акт про вибори до староства. Та громадяни не дали стероризувати себе, а для певної певності внесли додаткову заяву, підтверджуючи надумити, до *oszczetstwa*. Так то наші*

Баєсарби-Жовтисі гуляють, не рахуючи з акціями, бо мають добру підпору в команданті держ. пол. в Лютовисках. Та хоч ті вибори випали в нашу покорність, то вони принесли в селі додатні явища, до яких треба зачислити це, що вдалося організувати людей в один карний гурт. Було справжньою сатисфакцією базити, як на протазі кількох останніх тижнів громадяни охотилися і поважно нараджувалися над громадськими справами у авіації з публіцистами. Вислід був би безперечно якнайкращий, та з уваги на заключення жидівсько-баєсарбівської угоди й надумити, кліці баєсарбівській удалося хитрою астримати владу у своїх руках і даліше людей непокоїти своїми вибріками. Віримо, що вже подовго.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Підпюте.

(Описи вражень і природи.)

VII.

*Чи відемося коли, чи ні
(Життя — це рух і гомін!) —
Про ті безжурні, добрі дні
По які останеться мені
Пахучий, ясний спомин.*

*Над нами зоряне шатро
(У літі ніч як мати!),
Віщує метеор добро
А ми жаним в своє нутро
Чар-зілля пошукати.*

*Не треба сір у небесах
(Дні зірнські так нізко!),
Ні чару зілля у лісах...
Воно у тебе на устах...
Так буде — буде близько.*

*Під нами Лімниця шумить.
(Ріка, чи кров у людях?!)
Благословенна будь за мить,
За здержване слово: Жити!
За рай у моїх грудях.*

*І небо й ліс і шум ріки
Невидні вже й нечутні,
Та вірю: хоч і за роки —
Ми знову відемося таки
На хвилі незабутні.*

Галактіон Чіпка.

.....
Люди кодує на жовчане і ниркову камінь, як також і на міхуреву камінь і на надмірне антавторвання мочевого кавсу, повинні регулювати функції кишок прировнюючи природну гірку воду *Franciszka Józefa*. Довголітні досвід слівних практиків лікарів переконують, що вода *Franciszka Józefa* є певним, дуже успішним і лагідно діючим, перешкоджаючим середником. Можна його поручати також і недіжним з переростом кровового гучолу.

Останні вісти.

ЗАМАХ В ПОСОЛЬСТВІ СРСР У ВАРШАВІ.

Варшава, 2. вересня 1927.

Нині в год. 10. передпол. у більшовицьким посольстві при вул. Познанській якийсь чоловік пробив ножем урядовця посольства, зате що йому відмовили дати візу до СРСР. На крик раненого прибіг із телеф. централі урядовець Усєв і бив нападочого 5 революверними стрілами. Стержено, що вбитий то польський горожанин, 20-літній, Пасиф Трайкович із Вильна. Він прийшов до посольства і зажадав авандіції у керівника посольства Ульянова. Коли дівстав перепустку пішов до урядовця Шлефера, якого підчас розмови пробив у лице. Кажуть, що Трайкович є умово хорий. Як прийшов до бюро посольства кикувся з палицею на портрет Леніна, а як його старалися здержати, аравив заганого урядовця. При вбитім найденно неабитий револювер. Бовіства доконано в посольстві, отже на екстериторіальному місці, тому й слідство в цілій справі утруднене.

З комуністат пресбюра більшовицького посольства виходить, що Трайкович домагався авандіції в шарі а афер Ульянова. Колиж його спитали в якій справі, почав аяваторі і аравив курера Шлефера в лице. З дальших азіанів курера виходить, що Трайкович хотів утікати, колиж побачив, що це неможливо, бо двері були зачинені, виник із кишень револювер, але а тілже хані авіа його другий курер посольства Усєв.

ПОВІНЬ.

У дрогобичьким повіті залитих 26 громад. Населення не має харчі, бо все забрала вода. В Добрилінах агинула 13-літня дівчина. Найбільші втрати потерпів Борислав, де заваналися дві 2-поверхові камениці, 10 партерних домі і 5 промислових будок. Досі стверджено 4 жертви в людях: 2 у Тисменичці, а крім того нема тачт аравив, що певно агину-

ли. Всі ковальні потерпіли великі втрати; рури, що відпроваджують ропу до збірників, зівнали. Дорогогий рух Дрогобич—Стрий вже приперено. Залізничний Дрогобич—Стрий підмулена. Залізничний рух приперений буде мабуць в понеділок. Втрати в нафті, промислі оцінюють на 2 млі. зол., втрати в земних плодах яких 800.000 зол., не рахуючи втрат в живому інвентарі, будинках, мостах і дорогах. В Сильшій воді уступили. Зал. рух Лавочне—Стрий приперений. На шляху Сколе—Стрий треба пересідати в Дубинах і Любінці. На відтинку Стрий—Гай поробили води більше як двацять перерв по 60—150 метрів. Вода зміла зовсім зал. шлях, забираючи підмурвання, шини, шутер. Цілими мільонами поля залиті водою, так що подобають на велике озеро. По тій воді плавають цілі хати, дерева, худоба. Зі Стрия перевозять пошту човном.

У станицьківським воєвідстві положення дали поважне. Зовсім не знати, що діється над Білим Черемошем. Досі є під водою цілі села в повіті: косівським, турчанським і рогатинським. Про належну поміч годі й говорити, бо десатні сіл зовсім відірвані від світа. В цілім воєвідстві нема ніодного моста цілого. Урухомлено лише зал. рух на шляху Станиславів—Чортків. Яке велике знищення в тій околиці, можна пізнати хочби з того, що у станицьківським воєвідстві — по дотеперішнім повідомленням — агинуло 50 людей, між ними кілька поліцаїв. Заполіня повільно шкоди годі, покищо, подати. Бараболя гниє.

На Покуті в околиці Косова і Жаб'яго положення дали катастрофальне. Всяка комунікація з тими околицями перервана. Дороги Ясенів Гор.—Жабє нема зовсім на просторі кількадесятьох км. На тім тім місці плаве тепер Черемош, або поробились яруги, так що треба буде будувати нову дорогу. Знищених є 12 мостів. Є села, про які не знати, що в них діється.

УРАГАН ЗРІВНАВ СЕЛО ЗІ ЗЕМЛЕЮ.

Нині насіли зі Станиславова вісти, що в Лядським Шляхотським (біля Товмача) лютувала у вівторок 30. серпня водозна труба. За 15 хвиля ураган із зливом розніс 54 господарства з усіма забудуваннями, а 42 інші господарства знищили майже зовсім. Із аганих 54 господарств нема навіть сідлу. Кількасот людей остало без даху. Ураган кидав хати на кілька км. далеко. Ураган розніс столи, збіжє і кукурудзу розкинув далеко довкола. Вітер виривав дерева, дуби з корінням і ніс їх у повітрі. Благана кривля хат летіла у повітрі на просторі 4 км. Худобою, що тоді була на полі, ураган кидав по землі і в повітрі наче м'ячем. Шкоди вносять сотки тисяч. Катастрофу збільшує ще й це, що околиця була рівночасно під водою.

КОМ. СТЕШЕЦЬКИЙ ОБНІВ УРЯДУВАННЯ.

Львів, 3. вересня 1927.

Вчора пеерепол. урядовий комісар Стешецький із заступником проф. Матакевичем і стар. Франковським обнів урядування. Комісаріат зголосився в бюрі преа. Наймана, де зібрався й усі віцепрезиденти. Після взаємного представлення, преа. Найман віддав комісаріатові урядування.

Збільшення числа прибічної ради?

Львів, 3. вересня 1927.

Є чутки, що число прибічної ради мають збільшити до 50 членів.

ЗАЛ. РУХ НА ШЛЯХАХ ЛЬВІВСЬКОЇ ЗАЛ. ДИРЕКЦІЇ.

З дирекції залізниць повідомляють, що зал. рух на шляху Львів—Стрий не є перерваний, але положення біля Миколаєва є дуже поважне. На території львівської зал. дирекції рух перерваний на шляху Стрий—Лавочне, Стрий—Дрогобич, Дрогобич—Самбір. Зате відновлено вже рух на шляху між Ст. Самбором і Бусовицями. На всіх інших лініях львівської дирекції рух правильний.

Долар 8-90, Банк Польський платив за Нью Йорк 8-91.

НОВИНКИ.

— Довким читачим. Приходить час, коли молоді і старші, після двохмісячного відпочинку, вертаються до книжки і до часописів. З цієї нагоди, в добі найбільшого руху друкованого слова, пригадуємо деяким передплатникам, щоб не забули про свій довг за часопис.

— **Небезпечна епідемія.** У анлику іа поанію істнує небезпечка, що на наших землях пошириться черевний тиф і черевна (дизентерія). Департамент адровлі вислав делегата, щоб роавля між місцевих лікарів середники до шідлення проти пошести.

— **Заслужений офіцій дефрандантом.** В околиці Кракова селишки найшли підстрільного офіцера — ротмістра уланів Владисла Журавського, львовлянина. З літніх найденних при ньому виявилось, що він мав намір утопитися. Журавський як адютант команданта корпусу мав необмежене довіри своєї влади, мав п'ять високих відзнак за хоробрість. Сама користуючи із довіри до себе та свого старовина, він дефрандував від дошточа часу візку військовий офіцер та

фальшував документи. Це було протиположно його самовбивству. — поанію не відомо чи смертельного.

— **Львівська фільма чужини.** Сензаційні статті львівської преси про фантастичну фільму „Король Карпати“ організовану одним нашим волаущим „промисловцем“ перейняли після 10 днів до „Лав Фрає Прессе“ і зродили віт-серію довшу ніжину п. а. „Фільма мрія машиністки“. Послухайте де у львівській основі виглядає ця історія у львівській пресі: Паула Софія Кузі (була пильною машиністкою у львівському адвоката і студенткою фільмофону) вона мала одну велику пристрасть мрію — кіно. Найшовся чоловік, що їй тію мрію здійснити — п. проф. Шовшєв двох спільників, між ними сего письменника і вона склали по 10 дол. на фільмовий концерн. Замовили першорядні сили із чужини: фільмового оператора з Будапешту, і дівчина Гелларда як режисера та Хрістофана як актора. Велика своєрідна фільма на історіальній повісті Верна „Замок у Карпатах“ мала — *posluchajcie!* — „запалювати патріотів для святої справи Польщі“. Про би фільма вили, 7.500 дол. пішло на але до 3-ої дії не дійшли, не було грош. Чужинці подали в суд фільмовий спілку за недодержання контракт. Мав адвокатської машиністки розв'язати Тут інічється історія а „Н. Ф. Прессе“. А тепер до неї таче доповнення: не їм приємні мали гроші, а машиністка. Вона рвалася до фільми, а підписався якого звуть „письменником“ рвалася в 10 доларів. Він грав головну ролю — а козалога в ній. А текст до української фільми писав польський письменник з замовлення.

— **Любовні трагедії.** У Спінні (Ярославщина) найшли в ріці утоплену жінку а Рудок, над Сином. Слідство не їмні ствердити, чи має до діла із утопством чи самогубством. Покинула Аня Радавець від 6 літ не жила із мужем, а з любов'ю. Муж вівтав на пай час у Іо-опаншину. Недовго вернувся до ві муж, але вона заявила, що волеє вийти з ним жити і погрожував перед шлюбом, що вбе себе. На день першї смертю її муж шев і до літї не мав його відшувати. Це піддав адогад, а він мал П вбиті.

— **Два роки в'язниці за бійку.** Львівський суд присудив підстаршику польського торговельця „Куяля“ Мамонту на два роки в'язниці за вулицьку атакую а поранення торговельця робітника. Польський газети називають цей вирок „провокацією“, забуваючи, що сегочас домагаються від власних, польських судів найгостріших кар на двастерство, що загрожують життям спокійним громадянам.

— **Учений від кохання.** З радянської преси довідуюсь, що якийсь московський „учений“ Залькінд почав агітаторську боротьбу на аразок тих жіночанин, піл, про яких ми писали вчора. Він береться... з коханнями і аказав, що добоу по піточо іншого їх затронути продукт капіталізму“. У природі істнує тільки функція запліднення, віточо білше. Капіталістична ідеологія придала любов, що мов гриб нищить людський мозок. Московський Соврат абуа, а людський мозок нищать теж інші гриби, нпр. книжковий світогляд. Він віточо не каже як утисає собі світ на другий раз після всесвітньої революції, коли любов упаде із престолу, а на її місце мав матеріалістичну систему.

— **Рікні рекорди.** Габрієле Д'Анунціо виставляв у своїй віллі над озером Гарда свою нову драму „Левка III Bello“, алет на одну особу — 1000 фр. Вещ доті присаачений на будову власного театру Д'Анунціо. — На клініці в Будапешті перенесли шми дівчак відомою операцію по системі Воронова на 17-літнім копі, якому приписали жовту холеру жеребця. Після 6-ти тижнів зворований огер став поринистий як молодий жеребець. Зроблена операція із кривас нові перспективи для гадаль попей. — У Парижі, по офіційним даним істнує 3460 ворожок і вішувок. Давно вони зареблизють 200.000 фр. Пі асиродляч дани, що живуть в людській аніпності важняють до помічі все, що треба астрономію, магнетизм, окультизм, кімантию і асі „чарівні“ звірота починають від домашньої курки. Давні левачки одержують річно 300.000 фр. за самі оголошення цих „чистих сил“.

— **Літературний кутек.** Водав Ланкил, про якого літературні відкоти в провінції ми вже повідомляли, вівтав в наших кількох містах фрагменти з о-стального тому своєї великої трилогії „Мазепа“ — „Поетана“. Довідуємося, що одне шведське видавництво має намір перекласти частину цієї кіманти-мір трилогії на польську мову, з огляду на велике заліскалення постану Малепа та Карпа XII. — Група італійських письменників зоргується до сего синдикату а проаніли, щоб віз

ШКІЛЬНІ КНИЖКИ

до всіх шкіл і на всіх мовях продає тільки
КНИГАРНЯ НАУК. Т-ва ім. ШЕВЧЕНКА
 ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10.

362

3-3

ПОМЕШКАННЯ з комфортом до наймаленького у о. д-ра Застиряка за ціною однієї або двох кімнат. 414 1-1

ОВІДИ домашні, здорові і свідчі можна дістати при вул. Вроновській ч. 8 і пов. офісних. 403 1-1

КАПЕЛЮХИ мужеські, жіночі і діточі, приймає до переробки на найновішій формі після останніх візорів паризьких і віденських. Перша краєва фабрика капелюхів Рудольфа Найзельшта Ляна Бальюна 3. Склад: пл. Маріївська 8, Казимирівська 25, Краківська 25, Городецька 72. 407 1-3

ТОРГОВЕЛЬНІ курси Н. Гіріншпрунга, вул. Личаківська 34 приймають вліси на одинокі торговельні курси для молоді і 5-ти місячні для дорослих. Стенографія. Писання на машинах. Особний курс для абітурієнтів. Наука з. н. м. 409 1-2

ПОТРІБНИЙ інструктор спеціаліст в математиці до приготування учнів до матури гімназ. на провінції. Зголошення: Львів, Пекарська 51/І. Юрчакович від 4-5 пп. 411 1-1

ПОКІЙ сам, або з харчем віддає ученикам (імам) вдова по священику. Львів Тереса 2 б. І. поверх. 387 3-3

ВАННИ травалі, купелі 28 зол. деінде ті самі 40 зол. поручає власного виробу Вольфіх Зам, Осодінських 14. Телефон 40-32. Даків роботи, крита і малювання виконує патами. 176 5-10

НАСТАВНИК у краю звисний склад Годилників і Біжутерії Ю. Домбровський — Я. Розважеский поручає свій багатий вибір по конкурентній ціні Львів, Академічна 2 (Готель Жоржа). Поділі умови. Власні роботи. 110 7-2

ПРОДАМ гарний дім 3 покої, кухня сал при трапезі, біля Листопада за 2500 зол. Ігнат, Львів, Куркова 24, між 3-5. 371 2-3

ФОРТЕП'ЯНИ, піаніна першорядних фабрик, ужиті стале на складі. Продає, міняє, купує готівкою. Позір фірма Ганак, Писудського 21, І. пов. 311 5-5

ГОДИННИКИ тільки найліпших фабрик спеціальні продає за готівку і на рати від десятих літ з найліпшої сторони звисає фірма Іван Зельтенрайх, Львів, пл. Маріївська ч. 5. 3 19-2

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Медицинальний радник

Д-р І. Бережницький

357 дентист 3-3

у Львові Підває 7 — повернув.

Центральна Каварня вул. Галицька ч. 7

По підкознім відновленню львокалю з днем 2. вересня ц. р. починаємо

Фамілійний Дансінг

під управою любимиці П. Т. Публіки В. П. Котівських В часі Дансінгу, буде пригравати збірка нашій вибагливій Публіці, оркестра jazz-band-ова під батуютою зналого п. Косса. Управа просить о численні відвідини. 408 1-2

ВСІХ НАУК ЛІКАРСЬКИХ

Д-р Володимир Янович

вернув і ординує як перше

в Станиславові.

вул. Гьсоловського ч. 19 (біля почти).

Спеціаліст недуг легінів, серця і жолудка

д-р Фелікс Ган

Львів, Городецька 46.

417 Пересвітлення Рентгеном 1-23

Лікарсько-дентистичне Заведення

д-ра Симона Раппапорта

Якова Насса

Львів, вул. Сикстуська 17/ІІ.

Пльомбування й винищення зубів без болю. Штучні зуби в кавчуку і золоті на американську систему. Пациєнтів з провінції полагоджуються в найкоротшому часі. П. Т. Урядовцям і студентам значна знижка. 383 3-6

ОБРУЧКИ ШАСТЯ

14 карат. [зол. 9]

тільки **С. А. РОПШІЦ**

в роботі Львів Сикстуська 16.

Хто покаже отсе оголошення, одержить 415 при закупні 5 проц. опусту. 1-1

ГАЛИЦЬКИЙ МАГАЗИН НОВОСТЕЙ

у Львові, вул. Галицька ч. 15

має на продаж наступні товари:

2000 м. фланелі на шляфроки по зол. 1'50

2000 швейцоту на мушкетри " " 3'00

3000 кухонних рушників " " 0'75

2000 ручників на метри " " 1'25

2000 англійського полотна " " 1'30

1500 брукселини на фартушки шир. 1'40 м. " " 5'50

1500 каро чисто вовняне " " 4'00

3000 вельветів на шляфроки " " 4'50

5000 зефіри на сорочки " " 1'80

1500 пеніта вовняна на суки " " 2'25

1000 шовку на плащі " " 6'00

Замовлення на провінцію виконуються

410 відвратною поштою. 1-4

ГАРМОНІЯ Магазин нот Е. Шмал

Львів Романовича 11 (продовження

Академічної) поручає вправи, школи, концертові твори і танкові на всілякі інструменти. Висилка на провінцію відвратною. 392

Обслуга також українська. 2-4

Писипайте передплату!

САМОХОДИ

особові і тягареві

Генеральна Репрезентація

на Галичину, Шлеськ і Волинь

Львів, Ягайлонська 7. Тел. 303

КРАЄВИЙ СЛЛАД ОДЯГІВ

Лянґ і Шіммель

Львів, Пасаж Міколяша — поручає

Плащі жіночі
 Костюми
 Футра мужеські
 Свитки
 Убрання
 Куртки
 Сподні
 Раглани

так готові як і на міру з найліпших бельських матеріалів.

П. Т. Урядників і Учителям полекші 416 в сплатах. 1-2

Наймодніші капелюхи, заграничні моделі з фізикою і аксесуаром в величезному виборі поручає по приступних цінах

О. Бережницька

359 Львів вул. Пекарська 47. 3-5

Купуйте шкіри і футра

в промислову торг. спілку з обм. пор. **ХРОМ**

у Львові вул. Руська 20. 360 3-6

„Casino de Paris“ Львів Рейтана 3

Світлової слави французький дуєт горбатих. — „Les polichinelles de Paris“. Leger Lia Les petits bossus. Мецьо Мірські любимець публіки. Mill-Milla королева польського кабaretу. Альбертіні прима-балерина і б. і. першорядних артистичних сал.

Товариський дансінг Першорядна музика JAZZ-BAND під управою В. Осечко.

Чудесні світляні ефекти. — Початок о годіні 9'30 вечір. 404 1-10

Вступ вільний. — Славний бар, чинний від 9. години вечір.

„ROBUR“

Союз Горішношлеських копалень в Катовицях

поручає горішношлеський вуголь І. категорії з глибоких копалень на паливо і до промислових цілей, також кокс і брикети. Продукція: 1/4 часті загального викопу на Горішному Шлеську. — Бюро продажі на Східну Галичину:

„СІЛЄЗІЯНА“

423 1-6

Вуглева Сілка з обм. порукою

Львів, вул. Лєгїонів 1. Тел. ч. 6—98, 18—31, 20—50, 40—90.

Виставляємо на „Східних Торгах“ в Центральнім Павлизюні.

ВУГОЛЬ

горішно-шлеський, найліпший (Gieschey)

БУКОВЕ ДЕРЕВО

сухе, на четверо рубане продає з доставою перед дім за готівку і на догідні сплати

„ТИТАН“

тел.: 6—36

Бюро: Львів, Валова 23. Складі: Дворець Львів-Личаків.

Переводить вагонові посилки на провінцію впрот з копальні.

Значна часті доходу призначена на „Рідну Школу“.

Позір П. Т. Звиджуючі **Східні Торги!**

МАГАЗИН ЖІНОЧОЇ КОНФЕКЦІЇ

„Maison Chic“

Львів, Сикстуська ч. 1.

Гродає через час Східних Торгів для зеднання собі П. Т. клієнтам з провінції по задивачуючій низьких цінах, найліпшій шкотож, найновішій моделі плаців, сукні, блузки, шляфроки жіноче білля. — Увага на фірму „Maison Chic“. 405 1-2

ОСОБІСТІ (з правом

купна до 3 літ)

около 20 моргів доброї землі (зглядно

іншої) разом з хатою, будинками, овочевим і яриним

городом негайно пошукуються. Подібний

опис зі шкідлими ситуаціями і ціною до

„Реклами Польської“

Львів, Романовича 10

під „Околиця“ 368 2-2

ОСОБІСТІ

БУДОВИ НОВІ

надбудови і реконструкції будинків світських

і церков, планів і кошторисів виготовлює на найдогідніших умовах та найкоротшому часі

Інж. ЛЕВ ЛЕВИНСЬКИЙ

архітект будівничий

Львів вул. СОДОВА ч. 3, II поверх

355 (біля Потоцького). 4-16

Ширіть наш часопис!

225

Ціни приступні — сплата ратими.

Найбільша в краю фабрика дзвонів

Братів Фельчинських

в Калущі, вул. Сівецька ч. 14.

в Перемишлі, вул. Красінського ч. 63.

віддає на замовлення дзвони гармонійні і поодинокі, а постійно удержує на складі звичай 200 штук готових дзвонів у вазі від 10 до 600 кг.

7-2